

**Msgr. Tomáš Galis zsolnai püspök homíliája a mátraverebély-szentkúti
szlovák–magyar imanapon**

2009. június 6.

Excellenciás Érsek és Püspök Urak,

Drága Paptestvérek, Világi Méltóságok, Kedves Zarándokok, Tisztelt Vendégek!

Először is hadd fejezzem ki afölött érzett örömömet, hogy e – mindkét nemzet számára – jelentős kegyhelyen, Mátraverebély-Szentkúton veletek együtt ünnepelem az Eucharisziát. Örömömet fokozza a tudat, hogy e mostani zarándoklat a megbékélésről szóló nyilatkozat jegyében zajlik, a magyar és a szlovák püspöki konferencia közös programjának keretében. Ezért mindenekelőtt szeretnék szívből jövő köszönetet mondani Őminenciája Erdő Péter bíboros úrnak, esztergom-budapesti érseknek és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökének a meghívásért. Szeretettel emlékezem bíboros úr nálunk, Zsolnán tett látogatására ez év február 14-én, amikor új egyházmegyénk első évfordulóját ünnepelem. Hálás vagyok jelenlétéért és előadásáért is, mely *„Az egyház missziós fejlődése Európában az utóbbi húsz esztendőben”* címet viselte, s melyben a korszak jelentős alakját, Isten szolgáját, II. János Pál pápát és pontifikátusát taglalta.

Zsolnáról jövök, Szlovákia legfiatalabb római katolikus egyházmegyéjéből, mely 2008. február 14-én jött létre a szlovákiai egyházmegyék újrendezése során. Így nemcsak saját üdvözetemet hoztam el nektek, hanem híveink üdvözetét is, valamint püspökeinkét, akik ma Nagyszombatban gyűltek össze az új nagyszombati érsek, Msgr. Róbert Bezák CSSR felszentelésének ünnepén.

A húsvéti idő végeztével és pünkösd ünnepe után ma itt találkoztunk, hogy hálát adjunk Urunk Édesanyjának, ahogy arra a II. Vatikáni Zsinat is buzdít bennünket: *„Minden Krisztus-hívő állandóan könyörögjön Isten és az emberek Anyjához, hogy ő, aki már a kezdetnél is támogatta imájával az Egyházat, most a mennyben a szentek és az angyalok fölé fölmagasztalva mindaddig legyen szószólónk Fiánál, a szentek közösségében, amíg a világ népei – akár a keresztény névvel ékeskednek, akár még nem ismerik Üdvözítőjüket – békességgel és egyetértően boldogan össze nem gyűlnek az Isten egyetlen népében a szent és oszthatatlan Háromság dicsőségére.”* (LG 69)

Testvéreim!

A fáradságos utazás után, mellyel e kegyhelyre érkeztetek, most álljunk meg egy pillanatra és gondolkodjunk el a mai evangélium történésein, különösen a Szentlélekkel eltelt Erzsébet szavain: *„Hogyan történhet velem az, hogy az én Uramnak anyja látogat el hozzám?”* Ha mélyebben eltöprengünk e szavakon, mi is az Erzsébetéhez hasonló csodálattal kérdezhetjük: *„Hogyan történhet velünk az, hogy a mi Urunk Anyja ma eljön erre a helyre és találkozni akar velünk?”* A válasz nagyon egyszerű. Egy igen jelentős eseményről van szó, mely éppen e pillanatban játszódik le. Ez a kegyelem eseménye, hiszen Mária, ahogy azt János apostol Jelenéseiben olvassuk, a *„Szövetség Ládája”* (Jel 11.19), melyben ugyanaz a Jézus Krisztus van jelen. Amikor Mária ma eljön hozzánk, ugyanazt a Jézust hozza el, akit Erzsébet házába is elvitt.

Mária látogatása ebből a szempontból óriási jelentőséggel bír. Éppen ezért nagy jelentőségű e szent kegyhely is, mivel drága mindazoknak, akik Máriával és Jézussal akarnak találkozni.

Mária Jézust hozza el nekünk, aki szikla, melyre házat lehet építeni – a közös élet házát. A Szűzanya iránti tisztelet ma közös életünk szegletkövére irányítja tekintetünket. Az Apostolok Cselekedetei már kétezer éve így jellemzi Jézust: *„A kő, melyet az építők elvetettek, szegletkövé lett.”* Ez a mondat ma nemcsak a múltról szól, hanem mementó a mai építők számára is. Kérdést sugall: *„Milyen alapra építetek?”* Ma föl kell tennünk magunknak a kérdést, milyen alapra építjük közös Európai Házunkat!? Mi azonban még tovább szűkíthetjük e teret, így kérdezve: *„Milyen alapra épül a ház, melyben a mi két nemzetünk képes szeretetben, tiszteletben és megértésben együtt lenni?”* Azzal, hogy eljöttetek e szent helyre, a külvilág felé is kifejezzük, hogy az, aki életünket összeköti, Jézus Krisztus. Ő hitünk, reményünk és szeretetünk forrása, így képessé tett bennünket arra, hogy gyermekeiként cselekedjünk (I. Katekizmus 1813).

Úgy gondolom, a mai ember sokféle szükséglete közt mindenekelőtt kettő van, mely igen fontos. Ismerni Isten igazságát és közösségekben élni Vele. Ismerni Isten igazságát és igaz életet élni a Vele való közösségekben, ez a két legjelentősebb jó, amit az ember magáénak mondhat. Mária segítségével mi is megismerjük Istent, mert a Szűzanya Isten és ember közelségének titkát mutatja meg nekünk, valamint azt, hogy benne *„az Ige testté lett”*.

A tavaly októberben Rómában ülésező, Isten igéjével foglalkozó Püspöki Szinódus záróüzenete így ír erről: *„Az örök isteni Ige belép a térbe és időbe, emberi arcot és identitást ölt, olyan valóságos, hogy egészen közel kerülhetünk hozzá.”* Ennek a közelkerülésnek és Vele való találkozásnak azonban hitünk az előfeltétele.

Mária mai látogatása arra hív bennünket, hogy mi is, hozzá hasonlóan, Krisztus igazi követői legyünk. A Szentírás egyúttal arra buzdít minket, hogy hűségű szövetséget kössünk Istennel és törekedjünk az Úr megismerésére. Arra hív, hogy szeressük őt, hogy hozzá való viszonyunk hűséges és állandó legyen, hogy rajta, a benne való hit, szeretet és keresztény remény alapzatán építsük fel közös életünk alapjait.

A Krisztushoz való hűség és az ő Anyja iránti szeretet köti össze a Keresztény Európát. A mi nemzeteinket, Magyarországot és Szlovákiát is. Századokon át ezt az alapot erősítette Krisztus evangéliuma, emberi példája és a történelem és államok fejlődésében betöltött szerepe. Szükséges, hogy ma ezt még inkább tudatosítsuk magunkban. Hiszen Isten szolgája, II. János Pál elismeréssel szólt Szent Cirill és Metód, a Nagymorva Birodalom e két hittérítőjének egész Európát érintő művéről, mivel az evangélium ajándékát hozták el Európába, és 1980-ban Szent Benedek mellett Európa társvédőszentjévé nyilvánította őket. Egyúttal Kelet és Nyugat újraegyesítésének feladatát bízta rájuk, mivel sikeres működésük még az egyház egységében bekövetkezett törés előtti időre esett. E szentek mellé a Szentatya 1999-ben még három női társvédőszentet nevezett meg a második évezredből: Sziénai Szent Katalint, Svédországi Szent Brigittát és Edith Steint.

A történelem arra tanít bennünket, hogy a következetesen megélt kereszténység nemcsak a szentség felé vezető út, hanem a nemzetek felemelkedésének és közeledésének útja is. Ezért könyörgünk Szent Istvánhoz, Szent Imréhez, Szent Szórádhoz és Benedekhez, Boldog Mórhoz, a kassai vértanúkhöz és nemzeteink többi szentjéhez is, hogy országaink testvéri szeretetben éljenek.

Nemzeteink keresztény gyökerei közösek, ugyanazokon az értékeken nevelkedtek, melyek a keresztény Európa népeit kötik össze. Ezért tiszteljük az olyan tudósok életművét, mint Pázmány Péter, Szelepcsényi György, Szöllősi Benedek, Szentiványi Márton, Timon Sámuel, Palkovics György, Rudnay Sándor, Bartakovics Béla és mások, hogy e tisztelet segítsen bennünket a magyar-szlovák lelki egység megélésében.

A 2003/2004-es, *Krisztus – Európa reménye* című Közép-európai Katolikus Találkozó közös pásztorlevelében a püspökök Isten szolgáját, II. János Pált idézve így írnak: „Az a perspektíva, melynek jegyében pásztorációs utunkat járnunk kell, a szentség perspektívája”. Az egyház „titokként” vagy „az Atya, Fiú és Szentlélek egységével egyesített népként” való újbóli fölfedezése „szentségének” ismételt fölfedezéséhez kell hogy vezessen. „Minden rendű és állapotú Krisztus-hívő meghívást kap a keresztény élet teljességére és a szeretet tökéletességére” – teszi hozzá a II. Vatikáni Zsinat (LG 40). Egyszerűbben szólva: arra vagyunk meghívva, hogy olyan életet éljünk, hogy annak bármely pillanatában saját arcunkat kölcsönözthessük Krisztusnak és egyházának. Mint láthatjuk, meghatározó tehát a szentek jelenléte és tanúsága. A szentség a hiteles evangelizáció alapvető feltétele, mely a hitre, reményre és szeretetre buzdít.

Testvéreim! A hit, remény, szeretet, megbocsátás és lelki egység azok a szükséges attribútumok, melyekre Európának és így nemzeteinknek is szüksége van. Ahogyan hajdan az apostolok együtt imádkoztak Jézus anyjával, úgy jöttünk el mi is ide, hogy imádkozzunk és az Eukarisztia asztalánál Isten tanításának fényében megtanuljuk, hogyan gyakorolhatjuk a szeretet parancsát a magyar és a szlovák nemzet között. Emeljük tekintetünket Máriára, aki e pillanatban Jézust hozza el nekünk, és kérjük, hogy továbbra is mutassa meg a helyes irányt és vezessen minket az irgalmasság útján a reményünkkel, Jézus Krisztussal való találkozásra. Mária, az Úr édesanyja ma is arra tanít, hogy fogadjuk be Isten igéjét és kövessük azt. Ámen.